

בית הקשתות

מאת: גילי כהן-לב
צילום: עוזי פורת

תכנון: אדריכלית רינה דוקטור
פרויקט: תכנון בית פרטי
תכנון ועיצוב גינה: ?????

אהבת בעליו לסגנון כפרי הנחתה את קונספט תכנונו של הבית השוכן בקיסריה. האדריכלית רינה דוקטור לקחה את האהבה ותרגמה אותה לחלל נסוך רוגע ושלווה, שקשתות גדולות מסמנות את המעברים בין אזוריו ונוף הסביבה משתלב ביניהן

היות וילדיהם בגרו ופרחו מהקן, ביקשו בעלי הבית שחיהם יתרכזו בנוחות בקומה אחת, ועובדה זו התוותה את תכנון חלל הפנים שטווחה דוקטור: בקומה העליונה תוכננו חדרי הילדים כסוויטות נוחות לזמנים בהם הם מגיעים הביתה; קומת המרתף יועדה לחדר קולנוע, ממ"ד וחללי שירות, וקומת הכניסה, תוכננה כ"קומת החיים השוטפים", המספקת את מלוא נוחות המגורים ומרכזת בשטחה את הפונקציות המשותפות, את יחידת ההורים ואת משרדה של בעלת הבית. "הבית גובל בשטח פתוח שאותו חבל היה להחמיץ" אומרת דוקטור, שעל בסיס זה תכננה את החלל נדיב הממדים כך שהוא "מתנקז" אל החוץ באמצעות מערך ויטרינות ודלתות המייצר חזית שקופה, וכבר כשניצבים מול הדלת הפתוחה במבואה החיצונית ניתן להישיר מבט אל המרפסת האחורית, אל הגינה המשתרעת מאחוריה ואף הלאה ממנה.

"מאז ומתמיד אהבתי בתים שחזותם משדרת חמימות, כפרית משהו, ושעמדנו ידעתי בבירור שזהו הסגנון שאני רוצה לשוות לביתי" אומרת בעלת הבית, שחזותו החיצונית אכן מגלמת את אהבתה - בית דו קומתי שמתארו מזכיר תצורה של שתי אותיות L הפוכות זו לזו, מחופה טיח בגון בז'-אפרפר, גגו המשופע מחופה רעפים, פתחיו תחומים באבן כורכר ונתונים במסגרות פרופיל בלגי בהירות, וחצר-פטיו קדמית ומלכבת מקבלת את פני העוברים את שער הכניסה אליו, מלווה אותם לדלתו עם קול פכפוך מים מעודן שמשמיע מפל קטן המשולב בבריכת דגי נוי. הבית, השוכן בקיסריה, נבנה על מגרש המשתרע על שטח של דונם "וקצת", ובמקור התכוונו בעליו לבנותו כדו משפחתי. ואולם, לאחר ששותפיהם לפרויקט "פרשו" ממנו, הם החליטו "ללכת על כל הקופה" ולבנות בית בודד שאת תכנונו הפקידו בידי האדריכלית רינה דוקטור.

החלל נדיב הממדים "מתנקז" אל החוץ באמצעות מערך ויטרינות ודלתות המייצר חזית שקופה, וכבר כשניצבים מול הדלת הפתוחה במבואה החיצונית ניתן להישיר מבט אל המרפסת האחורית, אל הגינה המשתרעת מאחוריה ואף הלאה ממנה

ומסמנים את המעברים ביניהם (ראה תכנית): הסלון משתרע היישר מולה ורק הפתח המקושת מגדיר את הכניסה אליו, ופינת המשפחה, המטבח ופינת האוכל ממוקמים כמו לצדו/במקביל אליו, סדורים על ציר האורך של החלל כרצף אזורי שאופן פתיחותם זה כלפי זה מייצר ציר תנועה גמיש. הראשונה ברצף היא פינת המשפחה שהכניסה הרשמית אליה נעשית דרך המבואה, ופתח מקושת מצוין מעבר ממנה אל המטבח הצופה אל הסלון ומקושר אליו ישירות באמצעות פתח מקושת נוסף. את הרצף חותמת פינת האוכל ששקיפות הפתחים העוטפים אותה משווים לה מראה של חממה, ותקרת עץ משופעת (שנגזרה מגג הרעפים) אותה היא "חולקת" עם המטבח משלימה את חזותה הציורית.

הכניסה אל הבית פנימה מרשימה בתחושת המרחב העולה ממנו ובנוף החוץ שנחשף מבעד לשקיפות החזית האחורית כחלק בלתי נפרד מחלל הפנים, כאשר מבואה מרווחת מהווה מעין צומת דרכים ממנו "מתפצלים" אזורי: בעברה האחד ממוקמים גרם המדרגות המוביל אל הקומה העליונה, יחידת ההורים, ומעבר המוליך אל שירותי אורחים, אל משרדה של בעלת הבית, וכן אל גרם מדרגות נוסף שמוליך לקומת המרתף. במיקומו על אחת "הצלעות הקצרות" של המעטפת (מעין גוש נמוך) פונה המשרד לחזית הקדמית, ובשם הנוחות תוכננה כניסה ישירה אליו גם מחצרה, כך שהמגיעים לפגישות עבודה אינם נדרשים לעבור בחלל הבית. בעברה השני של המבואה ממוקמים האזורים הציבוריים כשהם מקושרים ביניהם בזרימה ישירה, ובו בזמן מוגדרים בבירור באמצעות פתחים מקושתים עבי קירות

שפת העיצוב
 אקלקטית
 ואינה מחפשת
 הגדרות או חוקי
 סגנון. פריטים
 שבוצעו בעבודת
 נגרות, פריטים
 שנרכשו בחנויות
 "ממוסדות"
 לצד פריטים
 שלוקטו בשווקי
 פשפשים,
 משתלבים לכדי
 מראה חמים
 ונעים המערב
 עכשוויות,
 מוטיבים
 רומנטיים, ניחוח
 פרובנסי, זיקה
 כלשהי למראה
 עתיק, ומעל לכל
 את העדפות
 הטעם האישיות

בעלת הבית לפמוטים, המשובצים בעיצוב בשלל מידות ובצירופים שונים - בזוגות, בשלשות או אף כיחידים. המטבח, שאף הוא, אגב, אינו חף מפמוטים, הוא אזור נוח מאד, פעיל ומשמעותי בחיי המשפחה החמה שמרבה לארח, ובמיקומו הפתוח אל הסלון, אל חדר המשפחה ופינת האוכל הוא מאשש בגדול את האמרה על היותו לב הבית. משטח הכיור נתון בתוך גומחה ונושק לפתח גדול הפונה אל הגינה, יחידות אחסון, המקרר ותנור מקצועי בעיצוב של פעם משולבים בתוך גומחות נוספות משני עבריו, ובמרכז השטח ניצבת יחידת אי גדולה במיוחד שמשטחה המסיבי עשוי עץ אלון בגימור התזת חול והיא מתפקדת כמשטח עבודה, כיחידת אחסון וכשולחן אוכל להסב אליו.

רומנטית, דוגמת גופים קבועי קיר שנצבעו בגון זהה לו המעלים את נוכחותם ומותיר רק את האור שהם מפיצים, גופים תלויים עשויים מתכת בסגנון מזרחי עתיר פיתוחים דרכם מופץ אור רך, או גוף תאורה בעיצוב עשיר וגדל מידות המשתלשל מרום תקרת הבית אל חלל גרם המדרגות. קשת העיצובים שמגלמים גופי התאורה הינה חלק משפת עיצוב אקלקטית שאינה מחפשת הגדרות או חוקי סגנון. פריטים שבוצעו בעבודת נגרות, פריטים שנרכשו בחנויות "ממוסדות" לצד פריטים שלוקטו בשווקי פשפשים, משתלבים לכדי מראה חמים ונעים המערב עכשוויות, מוטיבים רומנטיים, ניחוח פרובנסי, זיקה כלשהי למראה עתיק, ומעל לכל את העדפות הטעם האישיות. בין פריטי הנוי, למשל, בולטת חיבתה של

מפרות את המארג ספוג השלווה. חיפוי הקירות נעשה בטיח טרה (ט' סגולה) בגון אפרפר ירקרק, לריצוף נבחר פרקט עץ אלון מעושן, ומסגרות הפרופיל הבלגי, שנכחותן בחלל משמעותית, עוטות גון לבן-אפרפר המשמש גם בתקרת העץ של המטבח ופינת האוכל, בחזיתות הארונות, בריפודים ואפילו בפריטי הנוי.

תאורת החלל היא עוד "סיפור של אהבה" כפי שמגדירה זאת בעלת הבית, אשר בעיצוב הפנים הסתייעה בידידתה המעצבת **ריקה לונדון**. להוציא גופים שקועים ספורים שהותקנו ייעודית בתוך גומחות, כל גופי התאורה ששולבו בחלל הבית הם גופים דקורטיביים בעיצובים שונים, המייצרים אפקטים של אור ונוסכים אווירה

מעבר לרציונל אסתטי המגלם את הממד הכפרי של התכנון, משמשים הפתחים המקושטים גם להצנעת תשתיות מיזוג האוויר, ובתוך כך הם מותירים את החלל נקי וחף משילובי קרניזים ו/או הנמכות כאלה או אחרות.

למרות זיקתו לסגנון כפרי, רחוק החלל מכל כובד או עומס המאפיינים לא פעם סגנון כזה - נהפוך הוא. ריבוי הפתחים משווה לו אווריריות רבה, וחזותו הנקייה והבהירה נרקמת מפלטת צבעים רגועה של גווני לבן שבור, אבן ואפור בהיר מאד השולטים כמעט בכל הפריטים, האלמנטים, וחומרי הגמר ששולבו בו, ורק "פה ושם" משתלבות נגיעות מדודות מאד של גון כהה, המופיעות בעיקר כפרטים ואינן

תאורה זהים שהותקנו בינות לפתחים השקופים מייצרת מקצב נעים של אור בשעות הערב. את ההגנה הנדרשת מפני השמש הקופחת בחוץ מספקת לרחבה הנעימה פרגולה שתוכננה כשילוב של קורת עץ אופקית ומסיבית עם קורות ברזל אנכיות יריעות בד המתוחות ביניהן. היושבים בה חשופים לנוף הגינה המטופחת, שאינה חסרה דבר להנאה משהייה בחוץ: מדשאה ירוקה, צמחייה צבעונית, עצי פרי, בריכת שחייה המשתלבת במראה ככתם טורקיז גדול, עמדת גריל בנויה, כורסאות שיזוף, ואפילו "פויקע" שנחפר בריצוף בסמוך לבריכה - אחרי הכול, עיצוב שבא ממקום של אהבה, הוא לעולם עיצוב שבא ממקום של אהבה, ואינו שוכח אף פרט הקשור בה, קטן כגדול.

ככלל, שפת העיצוב המוקפדת נאמנה לעצמה בכל חלל מחללי הבית, ומגלמת את השילוב המדויק בין ניקיון לבין מראה כפרי-רומנטי ששזור בהם ללא יוצא מן הכלל. כך, למשל, יחידת ההורים רחבת הידיים היא חלל כמעט מינימליסטי מבחינת פריטי הריהוט ששולבו בו, אך התוכן החמים של שפת הבית נשמר בה באמצעות חיפוי הקיר שמאחורי המיטה בלבני פירוק, כמו גם באמצעות עיצובו של חדר הרחצה הפתוח, שמשלב אמבט פרי סטנדינג וגופי תאורה מקריסטל עם ניחוח של ימים עברו. חללה, כמו כל חללי הקומה, פונה אל הרחבה האחורית שחזותה מגלמת את אותה תשומת לב הניכרת במרחב הפנים. שטחה הארוך למדי נחלק לאזור פינת אוכל חיצונית בו ניצב שולחן אבירים מרשים במידותיו ולאזור ישיבה סלוני, ושורה של גופי

